

ปัญหาการจราจร

ศ.ชนสรณ์ แวงโสภาก

บทคัดย่อ

รัฐบาลประกาศว่าจะทำสงครามกับปัญหาการจราจร เพื่อแก้ปัญหารถติดอย่างจริงจังซึ่งหลายหน่วยงาน ได้ออกมาเคลื่อนไหว เรื่องนี้เป็นปัญหาของหลายประเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์อุปสงค์ในการขนส่งของแต่ละ ประเทศ อาทิ กรุงเทพมหานครคิছুคอุโมงค์ทางแยกสำคัญๆ หลายแห่ง ตำรวจจราจรคิดจะติดตั้ง ซีซีทีวีควบคุม ทั่วกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะการวิจัยปัญหาการจราจร การศึกษาวิจัยข้อมูลในอดีตที่เกิดขึ้นและได้มีการนำไป ปฏิบัติมาแล้วของแต่ละประเทศ อาทิ นโยบาย ศูนย์-ค่าโดยสาร อุปสงค์รถยนต์ใหม่ การนำวิธีการ bus lane มาใช้ เป็นต้น ซึ่งผลของการวิจัยและปฏิบัติการที่ผ่านมาแล้วเป็นแนวทางและวิธีการที่สามารถจะนำมาปรับใช้ได้ ซึ่งอาจสรุปได้ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ มีความสำคัญในการลงทุนอย่างระมัดระวังตลอดชีพ ดังเช่น การสร้างทางรถยนต์ ท่าอากาศยาน ท่าเรือและทางรถไฟ นั้น การวิเคราะห์อุปสงค์อย่างถูกต้องแน่นอนย่อมจะเป็นส่วนประกอบ อันสำคัญของการตัดสินใจ

2. อิทธิพลของรายได้ที่มีอยู่เหนืออุปสงค์การขนส่ง ทฤษฎีในทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความเห็นว่า ขึ้นอยู่กับรายได้ และรายได้ก็จะมีผลกระทบไปถึงการเลือกแบบของการขนส่งด้วย

3. การวิเคราะห์ตัวเลขแบบขนส่งแต่ละประเทศ ได้แสดงให้เห็นความแตกต่างของแบบการขนส่ง สำหรับแต่ละประเทศ

4. การวิเคราะห์รายได้กับรายจ่ายในการเดินทาง ได้แสดงสัมพันธภาพระหว่างรายได้ส่วนบุคคล กับการเดินทางในระดับชาติ

5. Meyer, Kain และ Wohl ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของรายได้

6. การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล การพอใจใช้รถของส่วนเอกชนมากกว่า นับว่าเป็นเรื่องที่เป็นธรรมดา ในกรณีส่วนมากแล้วรถยนต์ส่วนบุคคลจะอยู่ในฐานะที่มีเปรียบมากกว่า

7. การวิเคราะห์แบบแผนทั้งหมดในด้านการขนส่ง เท่าที่เกี่ยวกับสินค้าและบริการรวมทั้งในด้านรายละเอียดต่างๆ ของการขนส่ง

8. อุปสงค์สำหรับรถยนต์ การศึกษาในเรื่องอุปสงค์สำหรับรถยนต์ได้ใช้ทั้งตัวเลข cross-section และลำดับของเวลา (time series)

9. หัวข้อที่จะนำมาวิเคราะห์ ก็ได้มีการกำหนดตัว (determinants) ที่เป็นไปได้เป็นจำนวนมาก ที่อาจจะเลือกเอาได้

10. การคาดคะเนยานพาหนะ ใน Britain ได้แสดงว่า การเติบโตของการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์นั้น ว่าเป็นไปตามแบบ "logistic growth curve"

11. อุปสงค์สำหรับรถยนต์ใหม่ Armstrong 1974 ได้ศึกษาในเรื่องของอุปสงค์สำหรับรถยนต์ใหม่ๆ ได้จัดแบ่งรายละเอียดของอุปสงค์ให้ย่อยลงไปอีก

12. นโยบายตัดการซื้อรถยนต์ สรุปว่า รัฐบาลอาจจะต้องดำเนินการหลายอย่าง

13. การพยากรณ์ อาจจะได้รับผลสรุปที่แตกต่างกันอย่างกว้างขวาง

14. อุปสงค์ของการขนส่งสาธารณะ ได้มีการทำการวิเคราะห์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางโดยรถโดยสารในเขตชานเมืองมาแล้วหลายครั้ง

15. การวิเคราะห์อุปสงค์ อันการวิเคราะห์อุปสงค์นั้นมีสาระสำคัญอยู่หลายอย่างที่นักเศรษฐศาสตร์ หรือผู้วางแผนมีความสนใจอยู่มาก ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความยืดหยุ่นของอุปสงค์

16. ปัจจัยอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงราคา พบว่าการขึ้นค่าโดยสารทำให้อุปสงค์ลดลง การถอนหรือ ลดบริการทำให้บริการลดลง

17. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ ได้มีการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของการเดินทางไปทำงาน ความยืดหยุ่น เกี่ยวกับค่าโดยสาร ความยืดหยุ่นของระยะทาง ผลของการขึ้นค่าโดยสาร

18. นโยบายศูนย์ - ค่าโดยสาร ก็มีการศึกษาจากการทดลองจริง

19. สรุปผลการแก้ปัญหาจราจร สามารถนำมาปรับใช้ได้